

kladních škol). Povinnou školní docházku tak žáci plnili celkem v 4 155 základních školách zřizovaných různými zřizovateli. Podíl malých základních škol (do 150 žáků) ve vzdělávací soustavě se ustálil, stále představuje necelých 52 %.

Tabulka 13

Školy v základním vzdělávání

Sledovaný parametr ČR (statistika MŠMT)	Stav ve školním roce		
	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Počet škol celkem	4 115	4 140	4 155
Z toho počet škol pro žáky se SVP	388	349	332
Podíl soukromých škol (v %)	3,5	4,3	4,7
Podíl církevních škol (v %)	1,0	1,1	1,1
Podíl malých škol (ZŠ do 150 žáků)	51,9	51,6	51,5
Počet tříd	44 091	45 116	46 023
Počet žáků	880 251	906 188	926 108
z toho počet žáků zdravotně postižených	78 717	81 644	95 631
z toho počet cizinců	18 281	20 237	21 992

Klesající trend byl opět zaznamenán v počtu základních škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, došlo k dalšímu úbytku o 17 škol, od školního roku 2013/2014 tak ubylo v tomto segmentu základního školství celkem 65 škol, jejich podíl ve školním roce 2018/2018 činil 8 %. Základní školy zřízené při zdravotnickém zařízení vykazaly ve školním roce 2017/2018 téměř neměnný průměrný počet žáků, nicméně počet těchto škol trvale mírně klesá (poslední úbytek činí 4 školy z původních 73).

V rozložení základních škol podle typu zřizovatele došlo v meziročním srovnání pouze k dílčím změnám, podíl škol zřizovaných církvemi se ustálil na 1,1 %, podíl škol zřizovaných soukromými subjekty se zvýšil o 0,3 %. Podle sdělení ředitelů těchto škol byla stejně jako v loňském školním roce nejčastějším důvodem poptávka rodičů a/nebo záměr zřizovatele nabídnout alternativní vzdělávací přístup, a to v 64,7 % případů. Následovaly pak další:

- poptávka rodičů a/nebo záměr zřizovatele profilovat vzdělávání, např. jazykové, sportovní zaměření (26,5 %);
- expanze dříve založeného subjektu, např. již existující MŠ, SŠ či ZŠ (23,5 %);
- iniciativa učitelů, např. bez místa nebo těch, kteří odešli z veřejné školy (14,7 %);
- nespokojenost rodičů s kvalitou škol v místě (14,7 %).

Stejně jako v předchozím období zůstává i nadále častým jevem zřizování soukromých základních škol menšími skupinami zákonných zástupců žáků, které tyto nové školy zaměřují zejména na alternativní vzdělávací prvky (Montessori pedagogika, waldorfská škola) a na rozvoj osobnosti nadaných žáků odrážející se v profilaci školy.

Pokračující příznivý demografický vývoj v České republice se i v loňském školním roce přirozeně promítl do dalšího navýšení počtu žáků základních škol, a to na obou stupních základních škol, současně narůstá podíl žáků se zdravotním postižením a žáků cizinců.¹⁶

¹⁶ Nárůst žáků se ZP je o 17 % oproti 2 % nárůstu celkového počtu, podobně i u cizinců je nárůst o 8,7 %. Podíly jsou sice nízké, ale nárůst je trvalý a značný. Za poslední dva roky u obou skupin o více než 20 %.

